

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

(підпис)

О.О.Карпенко
(ініціали та прізвище)

«31» 08 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Правознавство
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2020 рік

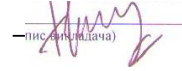
Робоча програма Правознавство
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

освітньою програмою Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

«31» серпня 2020 р., – 14 с.

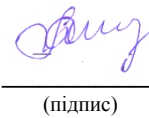
Розробник: к.ю.н., доцент кафедри Остропілець В. Р.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри права
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри д-р юр. наук, проф.
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Г.О. Спіцина
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u> (шифр і найменування) Спеціальність <u>029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u> (код і найменування) Освітня програма <u>Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</u> (найменування) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов’язкова
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2020/2021
Індивідуальне завдання - немає (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 32 години аудиторних занять /90 годин		2-й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 години самостійної роботи студента – 3,6 годин		Лекції*
		16 годин
		Практичні, семінарські*
		16 години
		Лабораторні*
	____ годин	
	Самостійна робота	
58 години		
Вид контролю	модульний контроль, залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 32 години аудиторних занять / 58 годин самостійної роботи.

*Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою засвоєння здобувачами контексту основних норм і тенденцій у сучасному суспільстві у ході навчальної дисципліни “Правознавство”. Формування основоположних знань з теорії держави і права, основ цивільного, трудового, сімейного, вмінь орієнтуватися в чинному законодавстві, застосовувати теоретичні знання у практичному житті; навичок роботи з нормативно-правовими актами, правильно застосувати правові норми у виробничо-службовій діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Правознавство” є вивчення основних положень теорії держави та права, інститутів конституційного, адміністративного, цивільного, сімейного, трудового, кримінального та інших галузей права.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти **таких загальних і фахових компетентностей**:

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності в інформаційно-сервісній галузі системи соціальних комунікацій.

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел для задоволення інформаційних потреб споживачів.

ЗК11 Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК4. Здатність аналізувати закономірності розвитку документно-інформаційних потоків та масивів, як штучно створеної підсистеми соціальних комунікацій у контексті соціокультурних змін.

ФК14. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

ФК16.Здатність самостійної практичної роботи в інформаційно-сервісній галузі.

Програмні результати навчання:

РН18. Навчатися з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань для забезпечення конкурентоздатності на ринку праці в сучасному соціокультурному середовищі.

РН19. Дотримуватися і реалізовувати основні засади охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН20. Застосовувати знання та вміння в інформаційно-сервісній галузі з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Правознавство» тісно пов'язане з іншими дисциплінами освітньої програми. Його успішне засвоєння стане основою для опанування положень навчальних курсів «Політологія», «Документаційне забезпечення діяльності установ», «Державне управління», «Інформаційне право».

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Держава: основні поняття.

Теорія держави. Поняття та ознаки держави. Теорії походження держави. Функції держави. Форми держави: форма правління, форма державного устрою, політичний режим. Механізм (апарат) держави. Теорія розподілу влад.

Тема 2. Право: основні поняття

Поняття та ознаки права. Джерела права. Функції і принципи права. Норма права: поняття, структура, види. Система права. Форми (джерела) права. Закони і підзаконні нормативно-правові акти. Правовідносини: поняття, ознаки, склад. Юридичні факти. Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність.

Тема 3. Конституція України – Основний закон держави. Правовий статус громадянина.

Поняття, класифікації, форми, структури і функції конституції. Прийняття, здійснення, зміна та правова охорона конституції. Основні характеристики Конституції України. Проблема прав, свобод та обов'язків людини і громадянина – провідна тема Конституції. Поняття прав, свобод та обов'язків людини. Історія виникнення, розвитку та тенденцій прав людини. Конституційні гарантії прав людини та їх здійснення в Україні.

Тема 4. Державна влада в Україні.

Конституційний статус її органів. Верховна Рада України. Її правовий статус. Президент України. Його правовий статус і компетенція. Кабінет Міністрів України. Його правовий статус і компетенція.

Тема 5. Судовистрій та правоохоронні органи.

Судова система України. Статус Конституційного Суду України. Статус судів загальної юрисдикції: структура і компетенція. Верховний Суд України. Правоохоронні органи України та їх функції. Прокуратура України.

Органи внутрішніх справ: система, структура. Національна поліція. Органи юстиції: система, повноваження. Адвокатура України. Нотаріат в Україні. Правовий статус Служби безпеки України.

Тема 6. Цивільні правовідносини, їх зміст та підстави виникнення.

Поняття, предмет, основні принципи цивільного права. Джерела цивільного права. Суб'єкти і об'єкти цивільного права.

Тема 7. Зобов'язання в цивільному праві. Цивільно – правовий договір.

Поняття, витоки виникнення та види зобов'язань. Забезпечення виконання зобов'язань. Поняття правочину, класифікація та порядок укладання цивільного договору.

Тема 8. Право власності та його захист.

Правове регулювання відношень власності в Україні. Право власності. Форми власності. Порядок зміни форм власності. Захист права власності.

Тема 9. Право інтелектуальної власності.

Поняття та право забезпечення права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Система права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності. Особливості правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 1.

Змістовний модуль 2.

Тема 10. Трудові правовідносини. Трудовий договір та контракт як особливий вид трудового договору.

Основні положення трудового права. Поняття, принципи та джерела трудового права. Суб'єкти трудових правовідносин. Порядок укладання трудового договору і трудового контракту. Переведення на іншу роботу.

Тема 11. Робочий час та час відпочинку.

Поняття та класифікація робочого часу та часу відпочинку. Надурочні роботи. Види відпусток.

Тема 12. Колективний договір. Охорона праці. Матеріальна відповідальність працівника.

Законодавче регулювання питань укладання, дотримання та припинення колективного договору. Його зміст. Обов'язки працівника та роботодавця з забезпечення охорони праці на підприємстві. Відповідальність працівника за спричинення матеріальної шкоди. Її види. Договір про повну матеріальну відповідальність.

Тема 13. Основи екологічного права

Екологічне право. Екологічні права і обов'язки громадян. Право природокористування. Загальне і спеціальне користування ресурсами. Суб'єкти права користування природними ресурсами. Система аграрного права і його співвідношення з іншими галузями права. Поняття і класифікація суб'єктів аграрних правовідносин. Поняття аграрних правовідносин, їх зміст і класифікація. Земельне право як комплексна галузь права. Земельні відносини. Об'єкти земельних відносин. Землі України за цільовим призначенням. Право власності на землю. Земельна ділянка. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Право земельного сервітуту. Контроль за використанням і охороною земель. Підстави для припинення права власності на земельну ділянку.

Тема 14. Предмет та метод адміністративного права. Адміністративна відповідальність.

Основні положення адміністративного права України. Адміністративне право як регулятор норм виконавчо-розпоряджувальницької діяльності держави, її органів та посадових осіб. Адміністративна відповідальність громадян та посадових осіб. Склад адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень

Тема 15. Основи фінансового і банківського права.

Фінансове право як галузь права. Джерела фінансового права. Фінансово-правові відносини. Бюджетне право, бюджетні правовідносини та їх суб'єкти. Бюджетна система України. Бюджетний устрій та його принципи. Бюджетний процес. Поняття і предмет податкового права України. Поняття податку та види податків. Правові основи банківської діяльності. Поняття банківського права. Банківські правовідносини. Джерела банківського права. Банк, як інститут фінансово-кредитної системи. Функції НБУ за чинним законодавством. Поняття банківської таємниці.

Тема 16. Поняття, предмет та принципи кримінального права. Поняття та види злочинів.

Загальні поняття кримінального права. Окремі види злочинів і кримінальна відповідальність за їх скоєння. Судимість. Поняття та значення кримінального покарання. Поняття та наслідки судимості. Зняття та погашення судимості. Співучасть у злочині.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота № 2.

Контрольний захід: залік

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1					
Модуль 1					
Змістовний модуль 1.					
Тема 1. Держава: основні поняття.	5	1	-	-	4
Тема 2. Право: основні поняття	7	1	2	-	4
Тема 3. Конституція України – Основний закон держави. Правовий статус громадянина.	7	1	2	-	4
Тема 4. Державна влада в Україні.	5	1	-	-	4
Тема 5. Судові органи та правоохоронні органи	6	1	2	-	3
Тема 6. Цивільні правовідносини, їх зміст та підстави виникнення	7	1	1	-	4
Тема 7. Зобов'язання в цивільному праві. Цивільно – правовий договір	4	1	-	-	3
Тема 8. Право власності та його захист	5	1	-	-	4
Тема 9. Право інтелектуальної власності.	4	1	-	-	3
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-
Разом за змістовним модулем 1	51	9	9	-	33
Змістовний модуль 2.					
Тема 10. Трудові правовідносини. Трудовий договір та контракт як особливий вид трудового договору	7	1	2	-	4
Тема 11. Робочий час та час відпочинку	4	1	-	-	3
Тема 12. Колективний договір. Охорона праці. Матеріальна відповідальність працівника	5	1	-	-	4
Тема 13. Основи екологічного права	6	1	1	-	3
Тема 14. Предмет та метод адміністративного права. Адміністративна відповідальність	7	1	2	-	4
Тема 15. Основи фінансового і банківського права	4	1	-	-	3
Тема 16. Поняття, предмет та принципи кримінального права. Поняття та види злочинів	7	1	2		4

Модульний контроль 2	1	-	1	-	-
Разом за змістовним модулем 2	39	7	7	-	25
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	-	-	-	-	-
Контрольний захід	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	16	-	58

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Право: основні поняття	2
2	Тема 2. Конституція України – Основний закон держави. Правовий статус громадянина.	2
3	Тема 3. Судустрій та правоохоронні органи	2
4	Тема 4. Цивільні правовідносини, їх зміст та підстави виникнення. Модульний контроль 1	2
5	Тема 5. Трудові правовідносини. Трудовий договір та контракт як особливий вид трудового договору	2
6	Тема 6. Основи екологічного права	2
7	Тема 7. Предмет та метод адміністративного права. Адміністративна відповідальність	2
8	Тема 8. Поняття, предмет та принципи кримінального права. Поняття та види злочинів. Модульний контроль 2	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Держава: основні поняття.	4
2	Тема 2. Право: основні поняття	4
3	Тема 3. Конституція України – Основний закон держави. Правовий статус громадянина.	4
4	Тема 4. Державна влада в Україні.	4
5	Тема 5. Судустрій та правоохоронні органи	3
6	Тема 6. Цивільні правовідносини, їх зміст та підстави виникнення	4
7	Тема 7. Зобов'язання в цивільному праві. Цивільно – правовий договір	3
8	Тема 8. Право власності та його захист	4
9	Тема 9. Право інтелектуальної власності.	3

10	Тема 10. Трудові правовідносини. Трудовий договір та контракт як особливий вид трудового договору	4
11	Тема 11. Робочий час та час відпочинку	3
12	Тема 12. Колективний договір. Охорона праці. Матеріальна відповідальність працівника	4
13	Тема 13. Основи екологічного права	3
14	Тема 14. Предмет та метод адміністративного права. Адміністративна відповідальність	4
15	Тема 15. Основи фінансового і банківського права	3
16	Тема 16. Поняття, предмет та принципи кримінального права. Поняття та види злочинів	4
	Разом	58

7. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

8. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді заліку.

9. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

9.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях і практичних заняттях	0...5	2	0...10
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Робота на практичних заняттях	0...5	8	0...40
Модульний контроль	0...30	1	0...30
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

9.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати**:

- основні засади конституційного ладу в Україні, права, свободи та обов'язки громадян України, устрій державної системи законодавчої, виконавчої та судової влади, принципи місцевого самоврядування, а також питань територіального устрою, порядку введення Конституції в дію;

- теорію та практику документознавства, управління документаційними процесами в аспектах документаційного забезпечення діяльності установ, електронного документообігу та урядування, організації державного апарату України, організації референтської та офісної діяльності;

- законодавчі та галузеві нормативні документи.;
- характер та зміст різних суспільних відносин, які регулюються правом;
- особливості захисту прав та законних інтересів громадянина з метою виховання правової свідомості та культури;

- нові закони, що регулюють економічне та політичне середовище суспільного життя;

- основні принципи і правовий механізм регулювання суспільних відносин в умовах ринкової економіки;

- трудові, майнові та ін. соціальні права та обов'язки у правовідносинах з наймачем на підприємствах та організаціях будь-яких форм власності.

вміти:

- давати правовий аналіз конкретних суспільних відносин;
 - застосовувати знання у практичних ситуаціях;
 - знати та розуміти предметну область професійної діяльності;
- використовувати отримані правові знання у своїй діяльності, розв'язувати правові ситуації;

- опановувати технології електронного урядування та електронного документообігу;
- орієнтуватися у правовій документації;
- самостійно поповнювати, систематизувати і застосовувати правові знання;
- вільно орієнтуватися у питаннях правового характеру обраної професії;
- аналізувати принципи та структуру організації та діяльності усіх органів держави.

- правильно користуватися Кодексами України, а також Законами України. Указами президента, Постановами Кабінету Міністрів України, іншими нормативними актами;

- укладати трудові та майнові угоди, договори та контракти;
- складати звинувачення, скарги, позовні заяви до суду та в адміністративні органи для захисту своїх прав та законних інтересів;
- укладати проекти рішень з трудових, цивільних, господарських та інших спорів на захист своїх прав. застосовувати на практиці засвоєнні теоретичні положення, оперувати принципами та методами лексикологічного аналізу.

9.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі індивідуальні завдання та здати тестування. Знати таблицю еквівалентних н.м. функцій, першу та другу особливі границі, таблицю похідних. Уміти виконувати дії з матрицями та знаходити скалярний, векторний та мішаний добутки векторів, які задані в координатній формі, обчислювати границі функції за допомогою таблиці еквівалентних н.м. функцій, диференціювати функції. Знаходити частинні похідні функції багатьох змінних. Знати таблицю невизначених інтегралів. Уміти обчислювати невизначений та визначений інтеграли, використовуючи різні методи інтегрування: безпосереднє, за допомогою підстановок та частинами. Проводити обчислення подвійних інтегралів у прямокутній системі координат.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити всі індивідуальні завдання, виконати всі КР, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Уміти: знаходити матрицю, обернену даній та ранг матриці; розв'язувати системи алгебраїчних рівнянь; використати вектори для обчислювання кутів, проєкцій, площ трикутників та паралелограмів; обчислювати відстань між точками, від точки до площини та прямої, між площиною та прямою; володіти технікою знаходження границі функції; диференціювати функції. Розв'язувати задачі прикладного характеру за допомогою частинних похідних. Обчислювати невизначений та визначений інтеграли від різних класів функцій; застосовувати інтегральне числення при розв'язанні задач геометрії; обчислювати кратні інтеграли.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

10. Методичне забезпечення

Обов'язкові складові:

- робоча програма дисципліни;
- конспект лекцій, підручники (навчальні посібники), в тому числі в електронному вигляді, які за змістом повністю відповідають робочій програмі дисципліни;
- методичні вказівки та рекомендації для виконання курсових робіт та проєктів, розрахункових та розрахунково-графічних робіт, лабораторних та практичних робіт, а також рекомендації для самостійної підготовки;
- тематики індивідуальних завдань;
- приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань;
- питання, тести для контрольних заходів;
- каталоги інформаційних ресурсів;

Додаткові складові НМКД:

- збірники ситуативних завдань (кейсів);
- комп'ютерні презентації;
- ілюстративні матеріали (плакати, таблиці тощо).

http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_001D5_Pravoznavstvo.pdf
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4665>

11. Рекомендована література

Базова

1. Гапотій В. Д. Правознавство [Текст] : конспект лекцій у схемах : практ.-граф. навч. посіб. / Гапотій В. Д. – Мелітополь : Вид. Будинок Мелітоп. міськ. друк., 2013. – 333 с.
2. Поліщук М. С. Правознавство [Текст] : навч. посіб. для студентів не юрид. спец. ВНЗ / М. С. Поліщук, М. І. Логвиненко. – Харків : Право, 2014. – 106 с.
3. Збірник законів України до курсу «Правознавство» [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. : [у 2 т.] / [упоряд. В. М. Кириченко, Ю. В. Кириченко] ; Запоріж. нац. техн. ун-т. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2013. Т. 1. – 2013. – 343 с., Т. 2. – 2013. – 243 с.
4. Теорія держави і права [Текст] : посіб. для підготов. до держ. іспитів / [Д. В. Лук'янов та ін.] ; за заг. ред. О. В. Петришина. – 2-ге вид., допов. і змін. – Х. : Право, 2013. – 202 с.
5. Скакун О. Ф. Теорія права і держави [Текст] : підручник / О. Ф. Скакун. - Вид. 4-те, допов. і переробл. - К. : Правоваєдність, 2013. - 524 с.

Допоміжна

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/55-12
3. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1427-12
4. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
5. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р. № 2235-III (із змін.) [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14

12. Інформаційні ресурси

1. Офіційна веб-сторінка Верховної Ради України: www.rada.gov.ua
2. Офіційна веб-сторінка Президента України: www.president.gov.ua
3. Офіційна веб-сторінка Кабінету Міністрів України: www.kmu.gov.ua

4. Офіційна веб-сторінка Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України: www.mon.gov.ua
5. Офіційна веб-сторінка Єдиного реєстру судових рішень України: <http://www.reyestr.court.gov.ua>